

ПІДХОДИ ДО ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто та узагальнено підходи до управління бізнес-процесами підприємств. Розкрито питання оптимізації бізнес-процесів. Визначено основні принципи та критерії удосконалення бізнес-процесів, методи оптимізації.

Ключові слова: бізнес-процес, бенчмаркінг, реінжиніринг, методика швидкого аналізу рішення, перепроєктування процесу.

Abstract

It has considered and generalized the business processes methods management. The questions of business process optimization are studied. The basic principles and criteria of business processes improvement, optimization techniques.

Keywords: business process, benchmarking, reengineering, fast analyze solution technology, process redesigning.

Вступ

Сьогодні в ринковій економіці рішучим фактором виступає наявність і оцінка не тільки підприємства, а саме оцінка відповідних бізнес-процесів як фактору реалізації потенціалу. Розв'язання задач щодо вдосконалення бізнес-процесів є найважливішим елементом, який забезпечує конкурентні переваги компанії. В умовах сучасного висококонкурентного ринку стратегія інноваційно-технологічного розвитку стає рішучим фактором успіху, який дозволяє забезпечити високі фінансові показники. Більшість компаній розуміють необхідність інноваційної стратегії, однак лише одиницям вдається впроваджувати її системно та послідовно, звертаючи високу увагу на внутрішні бізнес-процеси підприємства та їх оптимізацію.

Результати дослідження

Оптимізація бізнес-процесів є одним з аспектів організаційного розвитку, за якого ряд дій приймається власником процесу для виявлення, аналізу та покращення існуючих бізнес-процесів на підприємстві у відповідності з поставленими цілями і завданнями, таких як збільшення потенціалу підприємства, а разом з тим і збільшення прибутку та зниження витрат [1].

Управління бізнес-процесами організації передбачає їх постійне покращення та оптимізацію. У сучасному процесному управлінні виділяють два концептуальні підходи вдосконалення бізнес-процесів:

- поступовий (покроковий) підхід вдосконалення процесів (по Демінгу) в рамках існуючої організаційної структури управління, що вимагає незначних капіталовкладень або не потребує їх взагалі;

- кардинальний підхід (за Хаммером та Чампі), що веде до суттєвих змін процесу та фундаментальних змін в організаційній структурі управління.

Досягнення мети вдосконалення бізнес-процесів у рамках описаних підходів здійснюється за допомогою ряду методів. Концепція покращення бізнес-процесів ґрунтується на чотирьох підходах (за Дж. Харінгтоном) спрямованих на підвищення продуктивності, ефективності та адаптованості бізнес-процесів:

1. Методика швидкого аналізу рішення (FAST).
2. Бенчмаркінг процесу.
3. Перепроєктування процесу.
4. Реінжиніринг процесу [2].

Сучасний менеджмент бізнес-процесів пропонує управління через реінжиніринг бізнес-процесів, тобто, за визначенням Хаммера та Чампі: реінжиніринг бізнес-процесів – це фундаментальне переосмислення та радикальна модифікація бізнес-процесів для досягнення суттєвих змін в роботі з

удосконалення в критичних поточних показниках, таких як витрати, якість, обслуговування та швидкість [3].

Пеппард та Роуланд вважають, що реінжиніринг бізнес-процесів - це філософія вдосконалення, завдання якого - досягнення фундаментальних удосконалень шляхом перепроєктування процесу таким чином, що максимізується збільшення цінності, а інші показники мінімізуються, тобто, керуючись такими аспектами реінжинірингу [4].

Другий, відмінний від «традиційного», підхід до реінжинірингу бізнес-процесів виник у результаті критичних зауважень до підходу «з чистого аркуша». Його автором вважається Т. Дейвенпорт, який пропонує, перш, ніж проєктувати нові бізнес-процеси, вивчити і чітко уявити собі існуючі бізнес-процеси, та провести їх порівняння. Останні мають бути не просто визначені, а ретельно вивчені та проаналізовані. Доцільно оцінювати ефективність як усього процесу в цілому, так і окремих його частин. Необхідно оцінити існуючий рівень використання інформаційних технологій у бізнес-процесі, що підлягає реінжинірингу. Крім того, потрібно виявити проблеми існуючого бізнес-процесу, а також зрозуміти причини, які їх викликають. Лише після цього можна проводити перепроєктування бізнес-процесу [5].

Для реалізації управлінських рішень з реінжинірингу бізнес-процесів виділяють такі способи його застосування:

1) Систематичний реінжиніринг - застосовується коли поточний бізнес-процес зрозумілий, документований і проаналізований для систематичного створення нових і кращих бізнес-процесів.

2) Реінжиніринг із чистого аркуша - застосовується коли існуючий бізнес-процес повністю руйнується та утилізується, тобто новий бізнес-процес створюється з нуля шляхом фундаментального переосмислення існуючого бізнес-процесу [6].

Висновки

Дослідивши підходи, які пропонуються науковцями було зроблено висновок, що для підприємств більш доцільним є застосування безперервного менеджменту бізнес-процесів, який дозволяє при необхідності на певних етапах безперервного менеджменту бізнес-процесів використовувати метод реінжинірингу бізнес-процесів, що дає змогу підприємствам підвищувати конкурентоспроможність слабких бізнес-процесів та зміцнювати конкурентні позиції в цілому. Серед основних переваг такого підходу можна виділити простоту проведення оптимізації як самих процесів з точки зору їх організації, синхронізації та взаємоузгодженості, так і ресурсів, що споживаються процесами, особливо людських.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ареф'єва О.В. Бізнес-процеси підприємств сфери послуг: фактори, формування, конкурентоспроможність: [монографія] / О.В. Ареф'єва, Т.В. Луцька; Європейський ун-т. – К.: Вид. Європейського ун-ту, 2009. – 96 с.
2. Степанова Н. І. Реінжиніринг бізнес-процесів як інструмент покращення економічного стану підприємств / Н. І. Степанова // Управління розвитком. – 2013. – №20. – С. 22-243.
3. Хаммер М. Реінжиніринг корпорації: манифест революції в бізнесі. / М. Хаммер, Д. Чампи. – СПб., 2000. – 332с.
4. Peppard J. The Essence of Business Process Re-engineering. / Peppard, Joe, and Philip Rowland. Prentice Hall, Hemel Hempstead, England, 1995. – 226p.
5. Табачникас Б. И. Концепции реинжиниринга и управление бизнеспроцессами / Б. И. Табачникас // Проблемы современной экономики. – 2007. – № 1 (21) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.m-economy.ru/art.php?nArtId=1230>
6. Бьёрн Андерсен. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования / А. Бьёрн; пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 2005. -319с.

Ірина Олегівна Тисячук – Моз-12, факультет менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: irenka.tysyachuk@gmail.com

Науковий керівник: **Наталія Петрівна Карачина** – д-р ек. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та моделювання в економіці, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Tsyachuk I. O. – Department of Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa, e-mail: irenka.tsyachuk@gmail.com

Supervisor: **Karachyna Natalija P.** – Doctor of Economics, Professor, Head of Department of Management and Simulation in Economics, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsia.